

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 -ohjelman valmistelu- ja käynnistymistilanne

seutukierrokset syksyllä 2021

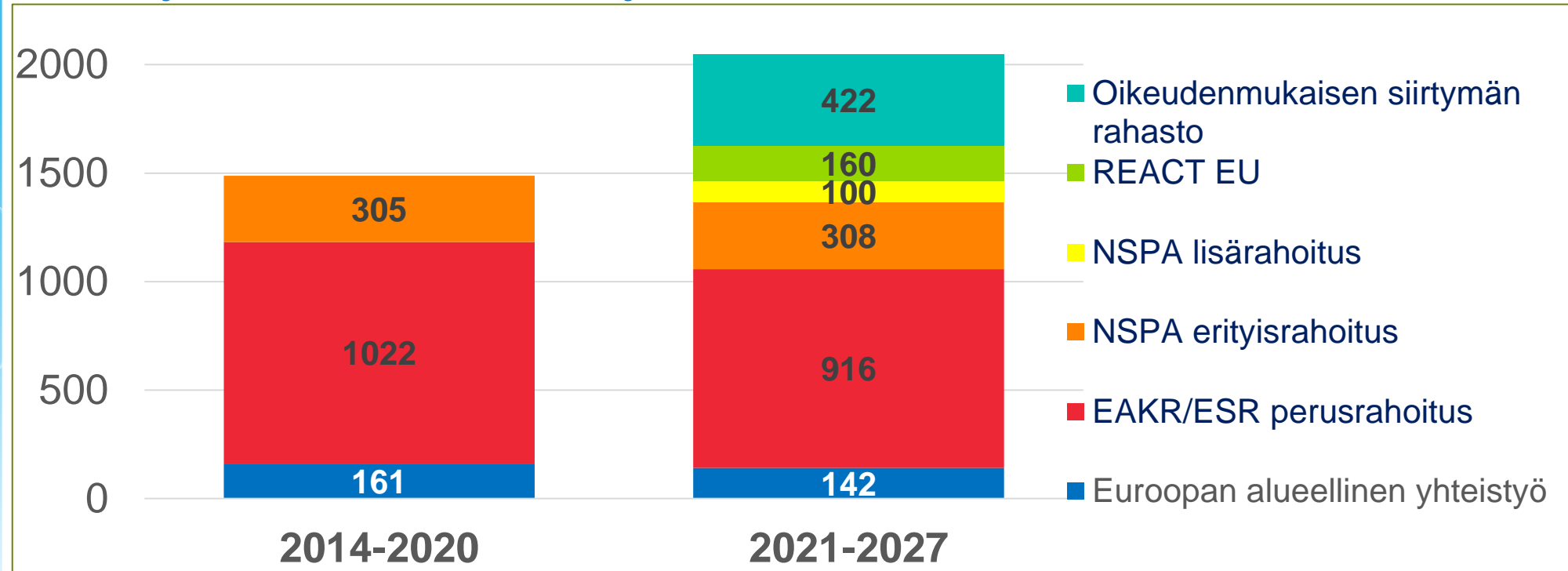
Uudistuva ja Osaava Suomi 2021–2027 - ohjelma tiiviisti (seitsemän toimintalinjaa)

EAKR			ESR			JTF
INNOVATIIVINEN SUOMI (508,6 M€)	HIILINEUTRAALI SUOMI (246,1 M€)	SAAVUTETTAVAMPI SUOMI (65,6 M€)	TYÖLLISTÄVÄ, OSAAVA JA OSALLISTAVA SUOMI (521,2 M€)	SOSIAALISTEN INNOVAATIOIDEN SUOMI (29,0 M€)	AINEELLISTA PUUTETTA TORJUVA SUOMI (28,8 M€)	OIKEUDENMUKAISEN SIIRTYMÄN SUOMI (451,0 M€)
T&K&I	Energiatehokkuus ja päästövähennykset	Tieliikenne	Työllisyys	Lastensuojelunuolet	Ruoka-apu	*Liiketoiminta ja työpaikat * T&K&I investoinnit ja uudet ratkaisut * Turvetuotantoalueiden kunnostus ja muuttaminen
Digitalisaatio	Ilmastonmuutos		Osaaminen			
PK-yritykset	Kiertotalous		Yhdenvertaisuus ja osallisuus			

Suomen alue- ja rakennepolitiikan EU-saannot 2014-2020 ja 2021-2027, milj. €

2021-2027:

- Alueellista jakopäätöstä ei ole vielä tehty -> päätös syyskuussa
 - lisäksi tulee kansallinen vastinraha
- EAKRin ja ESR:n osalta toteutus käynnistyy marraskuussa 2021
- EAKR:stä valtakunnallisiin teemoihin 4 % (julk. rahoitus 27 milj. €, TEM ja YM)
- ESR:stä valtakunnallisiin teemoihin 20 % (ESR 106,8 milj. €, TEM, OKM, STM)
- Kaupunki-instrumenttiin 8 % EAKR-rahoituksesta (n. 60 milj. €)
- JTF:n toimeenpano käynnistyy 1.1.2022

Ohjelman toimeenpanon (hankehaut) käynnistämisen edellytykset – alustava aikatauluarvio 2021*

- Ohjelmaluonnos (EAKR ja ESR) on toimitettu komission ennakkotarkasteluun
 - Kommentteja: ÄES, saavutettavuus, avustukset perusteltava, mm. yritystuet
- VN:n hyväksyntää ohjelma-asiakirjalle odotetaan syyskuussa
- VN:n maakuntakohtaista varojenjako päätös syyskuussa
- ALKE-laki voimaan 1.9.2021, asetusten hyväksymistä odotetaan
- Seurantakomitean kokous siirtynyt -> valintaperusteet hyväksymättä
- EURA-järjestelmään saatava lait, asetukset ja kriteerit
- EAKR- ja ESR-rahastojen toimeenpano käynnistyy marraskuussa 2021.
- JTF-toimeenpano käynnistyy 1.1.2022.

*Ei koske JTF:ää eikä valtaväestön alueellisen avun hankkeita, joiden toimeenpano alkaa v. 2022.

TALPO:n linjaukset 22.3.2021

- EAKR-rahoituksesta vähintään **35 % kohdistuu ilmastotoimiin**
- Ohjelman toteutuksessa sovelletaan Do no significant harm –periaatetta, joka tarkoittaa, että **ei tule rahoittaa ympäristöä vahingoittavia hankkeita**
- EU:n ja kansallisen osarahoitussuhteen osalta noudatetaan komission asetusehdotuksen mukaista vähimmäissuhdetta -> **neuvotellaan vastinrahan harmonisoinnista 50%:iin**
 - Siirtymäalue, ml. IP-alue: EU 60 % ja kansallinen julkinen 40 % → kans. Julk. tippuu 10 %-yksikköä
 - Kehittyneillä alueilla (Helsinki-Uusimaa) EU 40 % ja kansallinen julkinen 60 % → kans. julk. nousee 10 %-yksikköä
- Kansallisesta julkisesta 75 % valtion rahoitusta, **25 % kuntarahoitusta**
- Rahastojen välinen suhde: EAKR 59,5 % eli n. 884,5 milj. € ja ESR+ 40,5 % eli noin 602,4 milj. €
- EAKR-rahoituksesta 8 % käytetään kestäväan kaupunkikehittämiseen, joka Suomessa toteutuu 18 kaupungin tai kaupunkiseudun kanssa solmituilla ekosysteemisopimuksilla.
- Vähintään 25 % ESR+-varoista kohdennetaan sosiaalisen osallisuuden ja köyhyden torjunnan toimiin
- 4 % eli noin 35,4 milj. € siirretään InvestEU-toimintaan

**EAKR-varoista 35
% kohdistetaan
ilmastotoimiin!**

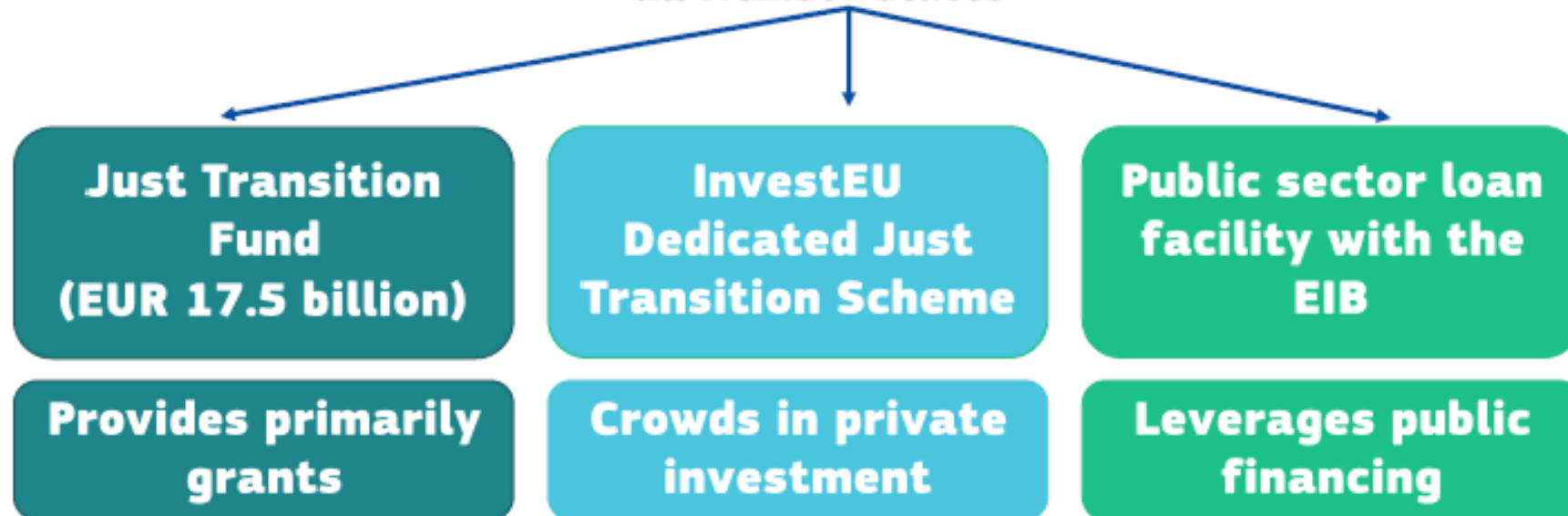
Oikeudenmukaisen siirtymärahas-ton (JTF) ohjelmointi

- uusi rahasto, jonka tavoitteena vähentää turpeen, kivihiilen ja muiden uusiutumattomien energianlähteiden käyttöä
- **Alueellisten siirtymäsuunnitelmien valmistelu on parhaillaan käynnissä. Uusin versio toimitettu TEM:lle elokuussa.**
- **Alueellisten suunnitelmien ja ohjelma-asiakirjan viimeistely syksyllä 2021. Toimeenpanon käynnistyminen 1.1.2022**
- **JTF:n tukikelpoisuus on yhteneväinen vastaavien EAKR:n ja ESR:n kanssa. Sama lainsäädäntöpohja (aluekehityslaki ja yritystukilaki). Uutena mukaan tulossa energiatuki.**
- **Sisällöllisesti JTF on kuitenkin rajoitetumpi kuin EAKR ja lisäksi sidottu siirtymän hoitamiseen, tämä tekee JTF:stä EAKR-rahastoa käytettävyydeltään suppeamman.**
- **On todennäköistä, että JTF-rahoitusta ei voida käyttää asioihin, joihin liittyy turpeen nostoa.**
- **Hallituksen kehysriihestä myös JTF:n käyttöä koskevia linjauksia turvealan murrokseen vastaamiseksi, mm.**
 - Toimenpiteiden rahoituksessa hyödynnetään mahdollisimman laajasti oikeudenmukaisen siirtymän rahastoa (JTF) ja aluekehitysohjelmien mahdollisuuksia
 - Osa JTF-rahastosta käytetään turvetta korvaavien kaukolämmön investointeihin

Just Transition Mechanism

to support and finance regions most exposed to transition challenges in all Member States

The JTM includes a governance framework centered on territorial just transition plans

I pilari: JTF-rahasto

II pilari: Invest EU-instrumentit

III pilari: julkisen sektorin lainainstrumentit

Alueellisissa siirtymäsuunnitelmissa on nimettävä, mille sektoreille II ja III pilareiden rahoitusta aiotaan hakea, muuten hakeminen ei ole mahdollista.